

ก 3472

<http://www.matichon.co.th>

มติชน

วันจันทร์ที่ 6 พฤศจิกายน พุทธศักราช 2543 ปีที่ 23 ฉบับที่ 8277 ราคา 8 บาท

หน้า 11

โครงการ
รณรงค์เก็บผลผลิตข้าวคุณภาพดี

ข้าวดี ปี 2000

ปุ๋ยน้ำหมักหอยเชอรี่ในนาข้าว

สนใจข้อมูลข่าวสารการเกษตรต่าง ๆ เชิญเยี่ยมชมโฮมเพจของกรมส่งเสริมการเกษตรได้ที่
www.doae.go.th
และสถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการเกษตรความถี่ 1386 กิโลเฮิร์ตในระบบ AM.

วันนี้ ชาวนาส่วนใหญ่ประสบปัญหาการระบาดของศัตรูข้าวที่สำคัญ คือ หอยเชอรี่ ข้อมูลการระบาดของหอยเชอรี่เป็นเรื่องที่เหนือความคาดหมายมาก เพราะในพื้นที่ 1 ไร่ หากพบหอยเชอรี่ 1 ตัว แสดงว่า จะมีหอยในพื้นที่ดังกล่าวมากกว่า 1,600 ตัว ส่วนการทำลายพบว่าหอยเชอรี่ 1 ตัว สามารถกัดกินต้นข้าวอายุ 10 วันได้ 26-27 ต้น/วัน ฉะนั้นหากมีหอยเชอรี่ 8 ตัว/1 ตารางเมตร หรือ 12,8,000 ตัว/ไร่ จะกัดกินต้นข้าวอายุ 10 วันใน 1 ไร่หมดภายใน 1 คืน

ส่วนการขยายพันธุ์ พบว่า หอยเชอรี่มีอัตราการขยายพันธุ์เร็วมาก คือ หอยเชอรี่อายุ 2-3 ปี ตั้งแต่ฟักไข่เป็นตัวจะเริ่มออกไข่เมื่ออายุ 3 เดือน โดยหอย 1 ตัวจะออกไข่ได้ครั้งละ 388-3,000 ฟอง (ขึ้นอยู่กับขนาด) หอยเชอรี่ 1 ตัวจะวางไข่ทุก 4-10 วัน และไข่มีโอกาสรอดเป็นตัวถึง 80% หากพบไข่หอย 1 กิโลกรัม แสดงว่าเกิดจากหอยไม่เกิน 30 ตัว และสามารถฟักเป็นตัวได้ประมาณ 500,000 ตัวและหากพบไข่หอย 42 กิโลกรัม สามารถฟักเป็นตัวได้ 20 ล้านตัว แต่หากจะทำลายไข่หอยโดยการเก็บมาทำลายจะใช้เวลา 30 นาทีแรงงานคน 2 คน

การกำจัดหอยเชอรี่ หากใช้สารเคมีในการกำจัด นอกจากจะทำให้ต้นทุนการผลิตสูง เกิดปัญหาการทำลายระบบนิเวศน์ในนาข้าว (ทำลายศัตรูธรรมชาติและปลา กบในนาข้าว) แล้ว ปัญหาเปลือกหอยตายบาดเท้าชาวนาในปัจจุบันก็กลายเป็นปัญหาใหญ่ ดังนั้นทางออกของการแก้ปัญหาการระบาดของหอยเชอรี่ที่เหมาะสม คือ นำมาใช้ประโยชน์แทนการฆ่าทิ้งด้วยสารเคมีเช่นเดียวกับตักแตนและหนูนาคีร์หนึ่งกรมส่งเสริมการเกษตรรณรงค์ให้บริโภคนาปัจจุบันศัตรูทั้ง 2 ชนิดกลายเป็นเมนูเด็ด และไม่ประสบปัญหาการระบาดในระดับเศรษฐกิจต่อไป

โดยแนวทางการกำจัดหอยเชอรี่เพื่อนำมาใช้ประโยชน์ด้านอื่นนี้ กรมส่งเสริมการเกษตรกำหนดไว้ 3 ประการ คือ การนำมาทำปุ๋ยน้ำหมัก นำมาทำอาหารสัตว์และแปรรูปเป็นอาหารคน การรณรงค์ให้บริโภคนาหอยเชอรี่ประสบความสำเร็จพอสมควร โดยทางสำนักงานเกษตรจังหวัดที่มีกฎระบาดของหอยเชอรี่จะจัดกิจกรรมการประกวดการทำอาหารจากหอยเชอรี่ขึ้น ส่วนหนึ่งเพื่อค้นหาเมนูอาหารและส่งเสริมการบริโภค โดยผลการจัดประกวดการทำอาหารจากหอยเชอรี่ ปรากฏว่า ผู้นิยมบริโภคหอยเชอรี่มีเมนูให้เลือกมากขึ้น เช่น แกงควัหอยเชอรี่ ยำหอยเชอรี่ ผัดซี๊เม้าหอยเชอรี่ ห่อหมกหอยเชอรี่ เป็นต้น

ส่วนการทำอาหารสัตว์ก็กำลังได้รับความนิยมและเผยแพร่ไปอย่างกว้างขวางขึ้น ซึ่งส่วนใหญ่ใช้ทำอาหารเปิด มีทั้งแบบบดให้เปิดกินสดและสูตรผสมรำหยาบและผักสดในอัตรา 1:1:1 หรือทำเป็นอาหารแห้งผสมหอบบดกับรำหยาบหรือละเอียดในอัตรา 1:3 แล้วอัดเป็นเม็ดตากให้แห้งสามารถเก็บไว้ได้นาน ซึ่งหากเปิดกินหอยเชอรี่จะทำให้ได้ไข่แดงและไข่ฟองโต อาหารที่เก็บบดแล้วตากแห้ง ส่วนอาหารปลาใช้หอยบดผสมรำละเอียดในอัตรา 1:3 อัดเป็นเส้นให้กินสดหรือตากแห้ง

สำหรับการทำปุ๋ยน้ำหมักจากหอยเชอรี่ เป็นสิ่งที่ให้ประโยชน์สูงสุดในการนำศัตรูพืชมาทำปุ๋ย โดยนำหอยหรือไข่หอยมาทุบหรือบดให้ละเอียดผสมกับน้ำตาลโมลาสและน้ำหมักหัวเชื้อจุลินทรีย์ธรรมชาติในอัตราส่วน 3:3:1 นำส่วนผสมทั้งหมดใส่ถังหมักคนให้เข้ากันปิดฝาให้สนิททิ้งไว้ 1 เดือน เมื่อเปิดฝาดูหากมีแก๊สพุ่งขึ้นมาหรือมีกลิ่นเหม็นให้เติมน้ำตาลโมลาสอีก และหมักต่อไปจนไม่มีกลิ่นและแก๊ส การนำไปใช้ปุ๋ยหมัก 100 ซีซีผสมน้ำ 20 ลิตร (1 ปี๊บ) คนให้เข้ากันฉีดพ่น หากเป็นนาข้าวฉีดในขณะที่หมักต่อซึ่งจะทำให้ต่อซึ่งสลายตัวเร็วขึ้น กลายเป็นปุ๋ยบำรุงต้นข้าว โดยไม่ทำให้เกิดแก๊สที่เป็นพิษกับต้นข้าว หากเป็นสวนไม้ผลใช้ในอัตรา 2 ลิตรต่อน้ำ 200 ลิตร ใช้ฉีดพ่นในขณะที่แดดออกอ่อนหรือออกลูกอ่อนและหลังการเก็บเกี่ยวผลผลิตแล้ว นอกจากใช้ปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพเป็นปุ๋ยแล้ว ยังสามารถใช้ป้องกันกำจัดแมลงได้ด้วย โดยใช้ปุ๋ยน้ำหมักในอัตราเจือจางฉีดพ่นเฉลี่ยบ้าง 3-4 ครั้ง ปล่อยให้ทิ้งไว้ 3-7 วัน แล้วพ่นอีก 2-3 ครั้ง ปล่อยให้ตาย ทั้งนี้ ปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพจะช่วยให้ต้นพืชแข็งแรงสามารถต่อสู้กับศัตรูพืช โรคและแมลงได้ นอกจากนี้ปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพยังมีคุณสมบัติในการสลายอินทรีย์วัตถุจากแหล่งน้ำได้อีกด้วย

จะเห็นว่าวันนี้ทางออกของการกำจัดหอยเชอรี่จะเป็นโอกาสที่ดีของเกษตรกรในการเลือกนำเอาหอยเชอรี่มาทำประโยชน์กับเกษตรกรโดยตรง